

ÖZET: Genel Müdürlüğünüzde görev yapan personelin üye oldukları sendikadan çekildikleri tarihte yeniden eski sendikalarına üyelik formu vermelerine karşılık dört gün sonra başka bir sendikaya da üye olmaları durumunda hangi sendika üyeliğinin dikkate alınacağı ile haftada dört saat izinli sayılacak il temsilcilerinin belirlenmesi bakımından ildeki üye sayısının tespitinde o ile bağlı ilçelerin dahil edilip edilmeyeceğine dair. 04/10/2012-13161

Bilindiği üzere, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun "Sendika üyeliğinin kazanılması" başlıklı 14 üncü maddesinde; "... Sendikaya üyelik, kamu görevlisinin üç nüsha olarak doldurup imzaladığı üye formu ile sendikaya başvurusu ve başvurunun sendika yetkili organınca kabulü ile kazanılır.

Üyelik başvurusu, sendika tarafından en çok otuz gün içinde reddedilmediği takdirde üyelik istemi kabul edilmiş sayılır. Haklı bir sebep gösterilmeden üyeliği kabul edilmeyen kamu görevlisinin, bu kararın kendisine tebliğinden itibaren otuz gün içinde iş davalarına bakmakla görevli mahallî mahkemede dava açma hakkı vardır.

Sendika, üyeliği kesinleşen kamu görevlisinin başvuru belgesinin bir örneğini üyenin kendisine verir, bir örneği sendikada kalır, bir örneğini üyelik ödentisine esas olmak ve dosyasında saklanmak üzere onbeş gün içinde işverene gönderir.

Birden çok sendikaya üye olunamaz. Birden çok sendikaya üyelik halinde sonraki üyelikler geçersizdir.

Aynı tarihli birden fazla üyeliğe ilişkin bildirimler dikkate alınmaz ve bu husus kamu işvereni tarafından ilgiliye ve sendikalara yazılı olarak bildirilir." hükmü, "Üyeliğin sona ermesi" başlıklı 16 ncı maddesinde ise; "Her üye üyelikten serbestçe çekilebilir.

Üyelikten çekilme, çekilmek isteyen kamu görevlisi tarafından, üç nüsha olarak doldurulup imzalanan üyelikten çekilme bildiriminin kurumuna verilmesi ile gerçekleşir. Kurum görevlisi, kayıt numarası ile tarih verilen çekilme bildiriminin bir suretini derhal üyeye vermek zorundadır. Kamu işvereni, bildirimin bir örneğini onbeş gün içinde sendikaya gönderir.

Çekilme, kamu işverenine başvurma tarihinden başlayarak otuz gün sonra geçerli olur. Çekilenin bu süre içinde başka bir sendikaya üye olması halinde yeni sendikaya üyeliği, bu sürenin bitim tarihinde kazanılır..." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan 2821 sayılı Sendikalar Kanununun "Üyeliğin sona ermesi" başlıklı 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında da 4688 sayılı Kanunun mezkur 16 ncı maddesine paralel şekilde " Her üye önceden bildirimde bulunmak suretiyle üyelikten çekilebilir. Çekilme bildirimi noter huzurunda münferiden kimliğin tespiti ve istifa edecek kişinin imzasının

tasdiki ile olur. Çekilme bildiriminin birer örneği noterlikçe en geç üç işgünü içinde ilgili işverene, sendikaya, işyerinin bağlı bulunduğu Bölge Müdürlüğüne ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderilir. Çekilme notere başvurma tarihinden itibaren bir ay sonra geçerlidir. Çekilenin bu bir aylık süre içerisinde başka bir sendikaya üye olması halinde yeni sendika üyeliği bu sürenin bitimi tarihinde kazanılmış sayılır." hükmü yer almakta olup, istifanın geçerlilik kazandığı 30 günlük süre içerisinde başka bir sendikaya üyelik, bilahere istifanın geri alınması konusunda ortaya çıkan uyuşmazlık Yargıtay 9 uncu Hukuk Dairesi'ne intikal etmiş, bu Dairenin E. 1997/9727 ve K. 1997/11606 sayılı kararında da; "İşçilerin sendikasına yaptıkları üyelik başvurusu, sendikasından istifayı takip eden bir aylıksüre içerisinde kendileri tarafından geri alındığına göre bu işçiler Sendikası üyeliğini kazanamamışlardır. Anılan işçilerin bir aylık süre içerisinde ...sendikasından istifa etmeleri 2821 sayılı Kanun anlamında bir istifa değil, üyelik konusunda bu sendikaya yaptıkları başvurunun geri alınması yönündeki iradenin açıklanmasıdır. Üyeliğin bulunmadığı bir yerde istifadan da söz edilemez." hükmüne yer verilmiştir.

4688 sayılı Kanununun "Uygulamanın izlenmesi" başlıklı 42 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendi; "Personel konularına ilişkin olarak karşılaşılabilecek sorunları Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşlerini alarak gidermeye Devlet Personel Başkanlığı, yetkilidir." hükmünü amirdir. Bu yasal düzenlemeyen hareketle Başkanlığımız sendikaya üyelik, sendika üyeliğinden istifa, istifa sonrası yeniden bir sendikaya üyelik, istifadan veya üyelikten vazgeçebilme vb. konularda ortaya çıkan tereddütleri gidermek, farklı uygulamalara mahal vermemek ve uygulamada birliği sağlayacak görüş tesis etmek amacıyla 10/04/2009 tarihinde Maliye Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcileri ile bir araya gelmiştir. Söz konusu toplantıda oy çokluğu ile alınan ve Başkanlığımızın 24/04/2009 tarihli ve 7140 sayılı görüşüne de yansıyan kararda; "İstifanın çekilme bildiriminin kurumuna verilmesini takip eden otuz gün sonra geçerli olacağı göz önüne alındığında, sendika üyeliğinden çekilme bildiriminde bulunan bir kamu görevlisinin, otuz günlük süre içerisinde bu iradesinden bir dilekçe ile vazgeçebileceği" değerlendirilmiş ve bu değerlendirme doğrultusunda "Sendika üyeliğinden çekilme bildiriminde bulunan kamu görevlisinin, otuz gün içerisinde bu iradesinden bir dilekçe ile vazgeçip istifasını geri alabileceği"ne ilişkin Başkanlığımız görüşü tesis edilmiştir. Bu görüş doğrultusunda, çekilmeden vazgeçmeye ilişkin dilekçenin verilmesi ile kişinin sendika üyeliğinden çekilme iradesi ortadan kalkmakta ve mevcut sendika üyeliğinin devam etmesi gerekmekte olup, bu şartlar altında kişinin yeniden sendika üyeliğinden çekilmeye karar vermesi halinde, çekilme işleminin ancak 4688 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde öngörülen prosedüre uygun olarak gerçekleştirilebileceği değerlendirilmiştir.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, eski sendika üyeliğinden çekilme başvurusunda bulunan kamu görevlisinin, otuz günlük süre içerisinde bu iradesinden bir dilekçe ile vazgeçmesi halinde eski sendika üyeliği devam edeceğinden, yeniden eski sendikasına üyelik başvurusunda bulunmasına gerek bulunmadığı ve 4 gün sonra başka bir sendikaya üyelik başvurusunda bulunduğundan dolayı da yeni sendika üyeliğinin 30 gün sonra geçerlilik kazanacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, mezkur Kanunun "Sendika üyelerinin ve yöneticilerinin güvencesi" başlıklı 18 inci maddesinde; "...Sendika şubeleri en az 400 üye ile kurulur. (Ek cümle: 4/4/2012-6289/13 md.) Sendika şubesi bulunmayan il ve ilçelerde il ve ilçe temsilciliği kurulabilir. İldeki üye sayısı 100 ve daha fazla olan sendikanın il temsilcisi ile ilçedeki üye sayısı 50 ve daha fazla olan sendikanın ilçe temsilcisi haftada dört saat izinli sayılır..." hükmü yer almakta olup; bu hüküm gereğince haftada dört saat izinli sayılacak il temsilcisinin

belirlenmesinde il ve ilçe temsilciliğinin ayrı ayrı değeriendirilmesi gerektiğı mütalaa edilmektedir.